

Nieuwsbrief Jordaanmuseum - editie 9 december 2012

Vissen in de Jordaan Lezing over volkscultuur door Jan Berns

**Lezing donderdag 13 december,
15 - 17.00 uur**
De Rietvinck, Vinkenstraat 185
Kosten € 5,- (incl. koffie of thee)

Volkscultuur is een dynamisch begrip. Verrassend veel kan daartoe gerekend worden: pakjesavond op Sinterklaas, een boom optuigen met Kerstmis, maar ook de vrijmarkt op Koninginnedag, Abraham of Sara zien en stampot

eten.

Jan Berns is schrijver van *Amsterdams* (2002) en van artikelen over *De Taal van de Jordaan* en over schrijvers uit de Jordaan.

Tijdens zijn lezing over gebruiken in de Jordaan komen aan de orde: de fameuze viscolleges met vaandels en al, viswedstrijden georganiseerd door en voor vrouwen. Deze viswedstrijden werden gehouden buiten de Jordaan, maar ook aan de Brouwersgracht. Berns zal daarnaast vertellen over rouwgebruiken en de zangcultuur.

Aanvang wandeling 17.00 uur

Na afloop wandelen we langs locaties van belang naar een Jordaan kroegje en praten daar verder.

Viswedstrijden aan de Brouwersgracht Jaren vijftig

Houten vissen gezocht!

Het Jordaanmuseum zoekt houten vissen die tijdens kampioenschappen vissen aan de Brouwersgracht gevangen werden.

De viswedstrijd aan de Brouwersgracht maakte deel uit van een volksfeest dat in de jaren vijftig en zestig met de inzet van velen jaarlijks georganiseerd werd. Dat feest trok internationaal de aandacht

en werd bekend als het Jordaanfestival.

Tijdens dit festival trad een generatie Jordaanartiesten op die de aandacht vestigde op het leven in de verpauperde volkswijk.

In kranten en tijdschriften verschenen destijds artikelen over het leven in de Jordaan, over het Jordaan cabaret, over zangwedstrijden, over kraampjes in de Willemsstraat en over viswedstrijden waar vrouwen - elk jaar weer anders verkleed - in optocht naar toe gingen. De Jordaan werd vergeleken met volkswijken in Brussel, Rome en Parijs.

Op deze foto ziet u Willy Alberti in gesprek met Coba Hieselaar - Hendriksen. Zij was één van de organisatoren van de viswedstrijden aan de Brouwersgracht.

Foto's gezocht

Heeft u houten vissen die in de Brouwersgracht hebben gezwommen of een foto met daarop volksvermaak in de Jordaan, neem dan contact op met het Jordaanmuseum of meld u zich op 13 december bij ons, vóór aanvang van de lezing.

100 - jarig bestaan Tichelkerk Pater Frans van Lingen Minderbroeder Capucijn

Op 3 november werd het 100 - jarige bestaan gevierd van de Tichelkerk. Bij die gelegenheid werd een tentoonstelling geopend - nog te zien tot eind dit jaar - en werd een boekje gepresenteerd waarvan een herdruk in voorbereiding is. Het boekje *De Tichelkerk in de Jordaan* is geschreven door Emilia Clercx en kost € 5,- en is te bestellen via office@orthodox.nl

Tijdens de feestelijkheden hield de 97-jarige Frans van Lingen een toespraak. Van Lingen, de oudste Minderbroeder Capucijn in Nederland, heeft decennia gewoond in kloostercomplex tussen de Tichelstraat en Lijnbaansgracht en werkte van daaruit. Hij kent de Jordaan door en door en vertelt met humor over de Jordanezen. In alles wat hij zegt klinkt het besef dat 'de zielzorg via der maag naar het hart moest doordringen'.

Het boekje *De Tichelkerk in de Jordaan* is een aanrader. Wie het leest, zal versteld staan over het werk dat de Capucijnen in samenwerking met 'Dames en Heren' van buiten de Jordaan hebben verricht om enige verlichting te brengen in de onvoorstelbare armoede waarin in deze wijk werd geleefd.

Bekend om zijn Jordaanvoordrachten en 'Humorist van Internationale allure' Eduard Kapper (1887 - 1944)

Martin Maas publiceerde in *De Weergever* artikelen over het duo Solser en Hesse, dat vaak in de Jordaan optrad. In het onlangs verschenen nummer van *De Weergever* staat een biografische schets over Eduard Kapper onder de titel: 'Humorist van internationale allure'.

Voor zover bekend stond Eduard Kapper in 1912 voor het eerst op het podium in het Apollotheater op de Haarlemmerdijk. In datzelfde jaar maakte hij zijn eerste grammofoonplaat.

Kapper trad ook op in het Rozentheater, Rozengracht, en in het Edisontheater,

Elandsgracht 92-94.

De duettisten Eduard Kapper en zijn vrouw Mies Deumers. C
ollectie F. van Schelven-Kapper

In het repertoire van Kapper zat veel Jordaan: *Mie en Jan uit de Jordaan*. *De Jordaan in de lucht*, *De vischclub Alles Beet*... Bekend zou Kapper worden met het lied *De begrafenis van Manke Nelis* (1919). Dat lied verhaalt over hilarische verwickelingen tijdens een begrafenisopectocht en -plechtigheid. Het verhaal ontleende Ferry, de tekstdschrijver, aan de werkelijkheid, aan gebeurtenissen die rond 1870 in de Willemsstraat hebben plaatsgevonden.

Kapper was niet de enige artiest die de Willemsstraat bezong. Louis Davids en zijn zus Henriëtte verwijzen naar die straat in de titel van hun lied *Dries en Marie uit de Willemsstraat* (1911). Waarom de Willemsstraat in de negentiende eeuw zo bijzonder was dat het leven daar inspiratiebron werd voor schrijvers van liedteksten, is nooit onderzocht.

Zo'n 16 liedjes van Eduard Kapper zijn te beluisteren op de website van het Nederlands Theater Instituut Nederland www.tin.nl

De Weergever <http://www.de-weergever.nl/>

Agenda januari - februari 2013

H. du Corbier: *Hugenoten in de Jordaan*

Waar kwamen zij vandaan, wanneer kwamen zij en welke Frans klinkende namen zijn Hugenotennamen?

Donderdag 24 januari, 15 – 17.00 uur

De Rietvinck, Vinkenstraat 185

€ 5,- (inclusief koffie of thee)

Ton Smit: *Hoe Amsterdam en de Jordaan eind 19de eeuw veranderde*

Bolwerken werden geslecht, spoorwegen aangelegd, grachten gedempt en ook het Haarlemmerplein veranderde van karakter.

Donderdag 21 februari, 15 – 17.00 uur

De Rietvinck, Vinkenstraat 185

€ 5,- (inclusief koffie of thee)

Rondleidingen en wandelingen

Voorafgaand aan de themabijeenkomsten in De Rietvinck kunt u een rondleiding geboren en getogen Jordanees Robert Lammers 06 2803 5246

Op zaterdag 12 januari en zaterdag 9 februari 2013 van 14 - 16.00 uur.

Kosten € 8,-, Stadspassers en donateurs € 6,-

Als u met een groep wilt komen, kunnen dagen en tijdstippen in overleg worden vastgesteld.

In ieder geval kunt u intekenen voor een rondleiding met aansluitend wandeling bij geboren en getogen Jordanees Robert Lammers 06 2803 5246

Op zaterdag 12 januari en zaterdag 9 februari 2013 van 14 - 16.00 uur.

Kosten € 8,-, Stadspassers en donateurs € 6,-

Het Oranjefonds

Het Oranjefonds stelde financiële middelen beschikbaar om themabijeenkomsten te kunnen organiseren.

Ook de activiteit in de maand december is hierdoor mogelijk.

Colofon

Jordaan Deze Nieuwsbrief kon worden gemaakt dankzij een donatie van [Jordaan Info](http://www.jordaanmuseum.nl).

Wilt u reageren of heeft u opmerkingen, mail dan naar info@jordaanmuseum.nl of bel 020 - 6244 695

Actuele informatie vindt u ook op onze website www.jordaanmuseum.nl
Ook daar kunt u zich aanmelden als donateur/ vriend en voor de *Nieuwsbrief*

[Stuur deze email door naar een vriend](#) - [Inschrijven voor de nieuwsbrief](#)